

Motion till riksdagen 2013/14:N423

av Jennie Nilsson m.fl. (S)

Näringsliv

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut	2
Fler jobb i nya och växande företag	5
Sjuklöneansvaret	5
Trygghet för företagare	6
Generationsväxling i företag	6
Korta betalningstiderna	6
Nyföretagargaranti	6
Ökat skydd för företagare.....	7
Alternativa företagsformer	7
Kulturella och kreativa näringar.....	8
Stöd till idella rådgivningsorganisationer.....	9
Ett nationellt innovationsråd	9
Strategiska samverkansprogram.....	9
Innovationsfond för tidiga skeden	10
Life Science.....	11
Besöksnäringen	12
Gruv- och mineralnäringen	12
Skogsnäringen.....	13
Företag med statligt ägande.....	13
Forskning och innovation.....	14
Innovationsråd.....	14
Patentskydd	15
Regionala inkubatorer	15
Industriforskningsinstitutet och internationell samverkan.....	15
Transparent karriärsystem med rörlighet.....	16
Kompetenscentrum för offentlig upphandling	16
Det nionde innovationskontoret	17
Implementering av den nationella innovationsstrategin	17
Studentmedarbetare.....	17

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetsgivarens kostnadsansvar för den andra sjuklöneveckan i sjukförsäkringen bör slopas.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över vilka behov det finns för ytterligare förändringar inom trygghetssystemet för företagare.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör inrättas regionala företagarförmedlingar dit såväl företagare som arbetsökande som kan tänka sig att bli företagare kan vända sig för hjälp med matchning, mentorskap och utbildning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att korta betalningstiderna för företagare.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en nyföretagargaranti bör införas.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nyföretagargarantin även ska kunna omfatta situationer då ett företag står inför ett ägarbyte och den som vill ta över har svårt att tillhandahålla tillräckliga säkerheter för lånet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen i syfte att stärka skyddet för landets småföretagare när det gäller exempelvis bluffakturor.²
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sitt regleringsbrev till Tillväxtverket bör förtydliga hur stödet för sociala och kooperativa företag kan stärkas inom myndighetens verksamhetsområden.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kreativa och kulturella näringar.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att basfinansieringen till organisationer knutna till Aktörsrådet bör förstärkas.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om strategiska samverkansprogram.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en innovationsfond för tidiga skeden.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Life Science.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en utvärdering av tidigare insatser inom Life Science.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skapa ett målmedvetet och strategiskt samarbete mellan offentliga myndigheter, näringsliv och akademi för att främja livs- och hälsovetenskapen i Sverige.

Fel! Okänt namn på

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om besöksnäringen.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att en strategi för genomförandet av stora nationella såväl som internationella evenemang inom idrott och kultur samt för större konferenser och möten bör tas fram i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om gruv- och mineralnäringen.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att tillståndsprövningar i enlighet med miljöbalken effektiviseras.³
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skogsnäringen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om företag med statligt ägande.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att återupprätta ett professionellt ägaransvar för företag med statligt ägande.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sina ägardirektiv till företag med statligt ägande bör formulera riktlinjer om att arbeta och bejaka innovationsfrågorna inom ramen för deras verksamhet.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över stödet för tjänsteforskningen.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt innovationsråd som ska ledas av statsministern.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att knyta regionala utvecklingsråd till det nationella innovationsrådet för att arbeta med samverkan kring innovationer och näringspolitik på regional nivå.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en bättre samordning av de statliga riskkapitalbolagen för att underlätta tillgången till statligt riskkapital som är riktat mot små och medelstora företags behov.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett bättre fungerande patent-skydd.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en ny modell för statlig riskkapitalförsörjning till företag kopplade till inkubatorer.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att industriforskningsinstitutet tillsammans med Vinnova bör tilldelas en tydligare roll som koordinator för svensk medverkan i EU-forskning inom Horizon 2020.⁴

Fel! Okänt namn på

31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör initiera en dialog med lärosätena om hur meriteringssystemet kan utvecklas för att premiera relevant erfarenhet utanför akademien.⁴
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etablera ett nationellt kompetenscentrum för offentlig innovationsupphandling.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en nationell strategi för offentlig upphandling av innovationer.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta ett nionde innovationskontor som ska knytas till det nationella innovationsrådet.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning för hur uppföljningen av den nationella innovationsstrategin fortgår.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta studentmedarbetare.⁴

¹ Yrkandena 1 och 2 hänvisade till SfU.

² Yrkandena 4 och 7 hänvisade till CU.

Fel! Okänt namn på

³ Yrkande 19 hänvisat till MJU.

⁴ Yrkandena 30, 31 och 36 hänvisade till UbU.

Fel! Okänt namn på

Fler jobb i nya och växande företag

Sverige har ett starkt näringsliv som genom produktion, kunskapsförädling, effektivisering, utveckling, forskning och innovation har en många gånger betydande internationell konkurrenskraft. Vår välfärd skapades inte minst genom en framgångsrik basindustri. Dagens industri ser dock annorlunda ut än den gjorde för femtio år sedan. På 2000-talet har servicesektorn tagit över rollen som största arbetsgivare. Sambanden med tjänstesektorn, både den privata och den offentliga, är i dag närmare än någonsin. Industrins produkter är fortfarande grunden men de består av allt mer tjänster i form av forskning, utvecklingsarbete, mjukvara, design, transporter, marknadsföring m.m. Det svenska näringslivet utgör ett sammanhållet system där avancerade produkter och tjänster samverkar och skapar förädlingsvärde för näringslivet. För att behålla denna konkurrens fördel vill vi socialdemokrater prioritera jobben som vår viktigaste fråga. En viktig del av en politik för fler jobb är en aktiv näringspolitik. I en stenhård internationell konkurrens ska Sverige vara ledande på att utveckla nya produkter, tjänster och affärsidéer. Då skapas förutsättningar för fler och växande företag som efterfrågar arbetskraft. Den globala ekonomin ställer höga krav på förmåga att förnya, ställa om och att hitta nya marknader. Socialdemokraterna vill stärka företagens konkurrenskraft, förbättra tillgången på riskkapital och underlätta exportsatsningar. Vi vill också att det ska vara enklare än i dag att röra sig mellan företagande och lönearbete. Tryggheten för nya småföretagare bör stärkas och att övergången från anställning till företagande underlättas genom att nyblivna företagare ska få ta med sig mer trygghet från sin föregående anställning. Det ska också bli enklare att driva företag i Sverige genom till exempel att tillstånd och uppgiftslämning till myndigheter från företag samordnas. Regelförenklingsarbetet bör därför ses över. Sjuklöneansvaret för företagare behöver också ändras. En av de större utmaningarna för svensk näringspolitik handlar om att få befintliga företag att växa och bli exportorienterade. Utrikesberoendet har ökat i svensk ekonomi. Den totala exporten motsvarar hälften av vår bruttonationalprodukt och kommer att bli än mer betydande i framtiden. Om vi vill behålla vårt välstånd behöver vi fler framgångsrika växande företag som exporterar till andra länder och skapar nya arbetstillfällen i Sverige. Genom att stödja växande företag har Sverige chansen att bli en av de mest konkurrenskraftiga ekonomierna i världen.

Sjuklöneansvaret

Sjuklöneansvaret är en viktig fråga för många mindre företag, men också för offentliga arbetsgivare i form av kommuner och landsting. I ett litet företag kan risken för sjuklönekostnad göra att man tvekar inför att anställa ytterligare en person. Därför föreslår vi att arbetsgivarens kostnadsansvar för den andra sjuklöneveckan i sjukförsäkringen slopas. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Trygghet för företagare

Tryggheten för företagare bör stärkas. Vi föreslår att övergången från anställning till företagande underlättas genom att nyblivna entreprenörer ska få ta med sig mer trygghet från den föregående anställningen. Exempelvis har vi säkerställt att reglerna för företagarnas karensdagar ändras. Idag kan företagare behålla 24 månader av sin SGI som skydd under ett uppbyggnadsskede av företagsverksamheten. Det kan finnas anledning att se över om ytterligare förändringar behöver göras. Vi vill därför se över vilka behov det finns för ytterligare förändringar inom trygghetssystemet för företagare. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Generationsväxling i företag

Många välfungerande företag riskerar att läggas ner då ingen naturlig efterträdare finns att tillgå. Samtidigt vill många människor bli företagare. Vi föreslår att regionala företagarförmedlingar inrättas dit såväl företagare som arbetssökande som kan tänka sig bli företagare kan vända sig för hjälp med matchning, mentorskap och utbildning. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Korta betalningstiderna

Det är inte rimligt att stora företag och myndigheter använder små företag som bank genom att jobba med mycket långa betalningstider. För att säkerställa kortare betalningstider vill vi införa 30 dagars betalningstid också mellan företag, utan friskrivningsmöjligheter. På vårt initiativ har riksdagen beslutat om kortare betalningstider. Vi förutsätter att regeringen snarast återkommer till riksdagen med en proposition i frågan.

Nyföretagargaranti

Idag får många entreprenörer som har bärkraftiga affärsidéer och förutsättningar för att starta nya företag avslag av banken för sina låneansökningar för att de saknar tillräckliga säkerheter. Därför föreslår vi att en nyföretagargaranti införs. Nyföretagargarantin går ut på att staten går in och tar en del av risken tillsammans med banken för företagare som har bärkraftiga affärsidéer men som saknar tillräckliga säkerheter. Även de som står i begrepp att ta över befintliga och välfungerande företag kan ha svårt att få lån från banker. Vi föreslår därför att nyföretagargarantin även ska kunna omfatta situationer då ett företag står inför ett ägarbyte och den som vill ta över har svårt att tillhandahålla tillräckliga säkerheter för lånet. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Fel! Okänt namn

Ökat skydd för företagare

Bluffakturor ökar lavinartat. Problemet med bluffakturor är större än någonsin för Sveriges företagare. Förra året ökade antalet polisanmälda bluffakturor med 29 procent, till 17 000 anmälda brott 2011.¹ Tusentals svenska småföretag drabbas av dessa försök till bedrägeri med hjälp av bluffakturor. Många företagare blir oroliga och betalar hellre med rädslan att riskera att hamna ”i något register”, då det förekommer att bedragarna lämnar ärendet vidare till ett inkassoföretag eller Kronofogdemyndigheten. Svensk lagstiftning klumpar ihop alla företag. Enmansföretag behandlas på samma sätt som stora företag. Småföretagares situation är i många avseenden jämförbar med enskilda konsumenters. Ofta saknar de resurser som krävs för att bemöta felaktiga krav från exempelvis telefonförsäljare. Bluffakturor kopplas ofta till organiserad brottslighet och det är skrämmande om denna utveckling tillåts eskalera. Det är mycket angeläget att våra småföretagare känner sig trygga i lagstiftningen. Det behövs mer kunskap om hur bluffakturorna ska stoppas, men det finns konkreta åtgärder som kan prövas redan nu. En konsument som köper en vara via telefon, internet eller postorder har enligt distans- och hemförsäljningslagen 14 dagars ångerrätt. Någon motsvarande lagstadgad ångerrätt för näringsidkare finns däremot inte. Företagare kan inte heller ansluta sig till Nix-Telefon. Regeringen bör ta initiativ till en översyn av lagstiftningen i syfte att stärka skyddet för landets småföretagare. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Alternativa företagsformer

Alternativa företagsformer som exempelvis socialt och kooperativt företagande bidrar till flexibilitet på den svenska arbetsmarknaden och stärker omställningsförmågan för den svenska ekonomin. Näringslivet blir också mer konkurrenskraftigt om det finns en mångfald av olika företagsformer. De senaste årens positiva lönsamhetseffekter hos företag som jobbar med socialt ansvarstagande bekräftar att företags konkurrenskraft kan stärkas genom konkurrens under bärkraftiga villkor. Det kooperativa nyföretagandet har också stora möjligheter att bidra till en långsiktig och hållbar tillväxt. Kooperativa företag gör inbrytningar i allt fler branscher. Innovationer som växer fram inom vindkraft, kulturentreprenörskap, upplevelseindustri och olika typer av småföretagssamverkan är oftast resultat från kooperativa företag. Det är viktigt att följa hur förutsättningarna för de kooperativa företagen kan utvecklas och stärkas. Därför vill vi att regeringen, i sitt regleringsbrev till Tillväxtverket, förtydligar hur stödet för sociala och kooperativa företag kan stärkas inom myndighetens verksamhetsområden. Detta ska riksdagen tillkännage för regeringen.

¹ Brå.

Kulturella och kreativa näringar

Det traditionella industrisamhället står inför stora strukturella förändringar och en ny kreativ näring är på framväxt. De kulturella och kreativa näringarna präglas av en stor rörlighet, det är ett frilanssamhälle, där den kreativa kompetensen är råvaran, dvs. det är ett intellektuellt kapital som lätt kan flyttas med personen. Rörligheten ställer krav på bra infrastruktur inte bara ur traditionell mening utan också ur helt nya perspektiv. För att lyckas med denna omställning är det avgörande att se hur de strukturella system som vi har byggt upp kring industrisamhällets förutsättningar kan anpassas efter de nya förutsättningar som gäller inom den kulturella och kreativa näringen. Det är också av stor vikt att hitta sätt för de traditionella näringarna och de kreativa näringarna att mötas. De kulturella och kreativa näringarna ligger i gränslandet mellan de kulturella och företagsekonomiska sektorerna. Vår utmaning är att ta vara på den potential som kulturen och kreativiteten har och hitta sätt att följa upp de värden som inte kan mätas i traditionella ekonomiska termer. Vi behöver se den kreativa förmågan som en kompetens i sig. En ökad förståelse för hur den kreativa kompetensen kan användas, för att höja värdet eller öka lönsamheten inom andra sektorer, behöver skapas. Kultur och kreativa samarbeten kan vara ett sätt att utveckla verksamheten för att öka konkurrenskraften. Näringarnas stora värde som sysselsättningsbidrag ligger i dess förmåga att vara en dynamo för andra branschers utvecklingsarbete. Det förutsättningslösa och vida synsättet som näringen representerar är av stor betydelse i alla branschers utvecklingspotential. För att möjliggöra detta krävs att den kompetens som näringen innefattar på ett bättre sätt synliggörs för aktörer inom andra branscher samtidigt som dessa ges insikter om de värden som näringen kan tillföra. I många fall upplevs generella problem som branschspecifika varför en större öppenhet krävs. Några generella metoder för stimulans finns inte, varför graden av lyhörighet i systemet behöver öka. Samtidigt måste kreatören öka medvetenheten om sitt marknadsvärde. Ekonomiska ersättningar och belöningsystem bygger ofta på eget gediget arbete, varför respekten för idéarbete och kreativitet måste ökas. Sveriges framtid ligger i att erövra och behålla en topposition inom områdena innovation och utveckling. I det perspektivet spelar de kulturella och kreativa näringarna en avgörande roll. Ett lysande exempel på den betydelse som kulturella och kreativa näringar har visar den utveckling och expansion som en ort får då den blir europeisk kulturhuvudstad. Nästa år, 2014, är Umeå Europas kulturhuvudstad (European Capital of Europe, som utses av EU). Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014 kan ses som en del i en strävan att Sverige ska positionera sig inom områdena innovation och utveckling, denna unika möjlighet bör Sverige, t.ex. olika myndigheter och organisationer, ta till vara och utveckla. Det är viktigt att se vilken kraft detta projekt ger hela regionen, och det går att utifrån detta dra intressanta lärdomar på vilket sätt kulturella och kreativa näringar kan spela en verkligt avgörande roll för en regions näringslivsutveckling. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Fel! Okänt namn

Stöd till ideella rådgivningsorganisationer

Vi anser att en omfördelning av statligt stöd måste ske så att de ideella rådgivningsorganisationernas kompetens bättre tas till vara. Dessa organisationer, exempelvis Winnet Sverige, Drivhuset och Nyföretagarcentrum, är viktiga för att tillvarata entreprenörskapskraften i Sverige. Vi föreslår att basfinansieringen till dessa organisationer via Aktörsrådet förstärks med 30 miljoner kronor. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Ett nationellt innovationsråd

Socialdemokraterna vill inrätta ett nationellt innovationsråd direkt underställt statsministern. I rådet samlas representanter från näringsliv, akademi och arbetsmarknadens parter. Det nationella innovationsrådet kommer att fungera som en ny infrastruktur för att löpande utbyta erfarenheter, identifiera nya utmaningar och föreslå nya initiativ för att stärka Sveriges innovations- och konkurrenskraft. Ett tidigt uppdrag för det nationella innovationsrådet blir att identifiera ett antal övergripande områden där det behövs samverkansprogram. Det ska handla om näringar, teknologier och utvecklingsområden där Sverige har möjlighet att inta en världsledande ställning, och där offentliga insatser tillsammans med insatser från näringslivet kan förbättra Sveriges position. Ett annat uppdrag för det nationella innovationsrådet blir att lägga fast de strategiska utgångspunkterna för den nya fonden för finansiering i tidiga skeden. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Strategiska samverkansprogram

För ett litet exportberoende land som Sverige är det nödvändigt att det finns ett fungerande och väl utvecklat samarbete mellan politik, näringsliv och akademi. Samverkansmodeller mellan det privata och offentliga har historiskt varit viktiga för den svenska samhällsutvecklingen. Därför vill vi i dialog med näringslivet, akademien och de organisationerna utveckla en samverkansmodell som tar sin utgångspunkt i centrala framtidsutmaningar för vårt samhälle – både inhemska och globala. Det nationella innovationsrådet ska peka ut den övergripande inriktningen och viktiga näringar och samhällsutmaningar där innovations- eller konkurrenskraften behöver höjas. Utifrån detta tillsätts ett samverkansprogram för berörd bransch eller samhällsutmaning, där näringsliv, akademi och politik inom berörda branscher diskuterar vad som mer konkret behöver göras och tar fram förslag på åtgärder. Vård för dessa samverkansprogram är Vinnova, som också får del av de resurser som knyts till programmen. Ansatsen i samverkansprogrammen bygger på övertygelsen att framtidens samhällseliga möjligheter och utmaningar, rätt hanterade, innebär betydande möjligheter att stärka svensk konkurrenskraft och därmed skapa nya arbetstillfällen. Programmen ska samfinansieras mellan näringsliv och

Fel! Okänt namn på

samhälle. Beroende på programmets omfattning och inriktning så kan de komma att löpa under ett flertal år. Identifieringen av vilka områden som borde bli föremål för strategisk samverkan kommer att diskuteras inom ramen för innovationsrådet. Vi kan dock redan nu adressera två viktiga utmaningar som kommer att mötas med samverkansprogram.

- ? *Klimatutmaningen.* Världens länder måste samla sig för att möta klimatutmaningen och de snabbt stigande råvarupriserna. Råvarupriserna har ökat kraftigt under de senaste tio åren och lite tyder på att vi sett slutet på denna trend. En ökad användning av resurssnål teknik och gröna energikällor är inte längre bara en fråga om moraliskt ansvarstagande utan också en konkurrensfördel som växer sig allt starkare. Svenska företag ska vara ledande när det gäller både att utveckla och använda sådan teknik.
- ? *Life Science.* Den demografiska utvecklingen med åldrande befolkning ställer stora krav på hela vård- och omsorgssektorn. Det är en utmaning som Sverige delar med hela Europa. Vi ser även att den globala efterfrågan på sjukvårdsrelaterade varor och tjänster ökar liksom behovet av nya produkt- och processinnovationer. Sverige har tappat både forskning och industriell kapacitet inom Life Science under en följd av år. Därför behövs en tydlig strategi som identifierar våra styrkeområden, stärker den medicinska forskningen och kan sätta in insatser för att stärkas och utveckla det svenska Life Science-klustret. Här ligger en stor exportpotential för svenska företag och möjlighet till många högkvalificerade arbetstillfällen.

Vi avsätter 500 miljoner år 2014 för start av samverkansprogram mellan näringslivet, akademien, arbetstagarorganisationerna och politiska beslutsfattare. De första programmen ska adressera de möjligheter som öppnar sig inom Life Science och klimatutmaningen. Programmen ska löpa under fyra år och därmed omfatta 2,0 miljarder kronor. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Innovationsfond för tidiga skeden

Sverige behöver öka den kommersiella utväxlingen på satsade resurser i FoU. Ett innovativt tillväxtföretag går normalt igenom en fas där behovet av kapital är så stort att privata investerare har svårt att fylla det. Studier har visat att Sverige i jämförelse med flera andra jämförbara länder har sämre tillgång till kapital till de allra tidigaste faserna där behovet av finansieringsstöd är som störst. Därför vill Socialdemokraterna avsätta 2 miljarder kronor i en ny fond för investeringar i tidiga skeden. Målsättningen är att den nya fonden ska arbeta flexibelt och i samverkan med de aktörer som finns runt om i landet hitta fungerande lösningar för att lösa finansiering i tidiga skeden. Det är av vikt att befintliga aktörer spelar en roll eftersom det oftast är de som har störst kunskap om vilka problem och behov som finns i de olika näringar och företag som de arbetar med. Genom att på detta sätt arbeta i samverkan så adresserar man också bättre de behov av kompetensstöd som finns under utvecklingsfaserna. Det gäller inte minst kännedom om avsättningsmöjligheter och

Fel! Okänt namn på

efterfrågan som är väsentlig för att innovationstunga företag ska få bättre förutsättningar att utvecklas och nya produkter kunna introduceras på tillväxtmarknader. Närmare inriktning och förutsättningar för den nya fonden blir en fråga för det nationella innovationsrådet att lägga fast. Viktiga aktörer för att bygga en fungerande infrastruktur för finansiering i tidiga skeden blir också de lokala utvecklingsråden. Den nya fonden kapitaliseras genom att outnyttjade resurser hos Fouriertransform förs till den nya fonden. Befintliga investeringar inom Fouriertransform berörs inte. Vi föreslår att det inrättas en marknadskompletterande fond för finansiering i tidiga skeden. För att öka den kommersiella utdelningen på satsade resurser avsätts 2 miljarder kronor i den nya fonden. Fonden kapitaliseras genom att outnyttjade resurser hos Fouriertransform förs till den nya fonden. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Life Science

Den snabba ökningen av antalet personer i vårdkrävande ålder under de kommande tjugo åren ställer stora krav på hela vård- och omsorgssektorn. Det är en utmaning som Sverige dessutom har gemensamt med hela Europa, vilket innebär att svenska produkt- och processinnovationer på det här området kan ge ett tydligt mervärde till vården och omsorgen av våra gamla, samtidigt som svenska produkter och tjänster kan få avsättning på utländska marknader. Sverige har stolta traditioner när det gäller utveckling av sjukvård, läkemedel och medicinteknik, en position som tyvärr delvis håller på att gå förlorad. Det är tydligt att den medicinska forskningen i Sverige har försvagats över tiden. Forskande företag inom läkemedel och medicinteknik minskar antalet anställda i Sverige. Samtidigt ser vi oroväckande tendenser till att utrymmet för kliniska prövningar på svenska sjukhus snävas in och att introduktionen av nya läkemedel och ny medicinsk teknik i sjukvården sker i allt långsammare takt. Långsiktigt innebär detta att kunskapsbasen krymper, att svenska patienter inte alltid får tillgång till de mest säkra och effektiva behandlingsmetoderna samt, inte minst, att Sverige går miste om stora exportintäkter och många högkvalificerade arbetstillfällen. Det behövs nu politisk handling för att hålla kvar och utveckla det svenska livs- och hälsovetenskapsklustret. Vi vill därför skapa ett målmedvetet och strategiskt samarbete mellan offentliga myndigheter, näringsliv och akademi för att främja livs- och hälsovetenskapen i Sverige. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Idag vet vi ganska lite om hur beslut inom andra politiska områden har påverkat förutsättningarna för en kraftfull Life Science i Sverige. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en utvärdering av hur senare års beslut påverkat branschen. Utvärderingen bör innehålla en internationell jämförelse och göras på nationell nivå samt belysa landstingens och regionernas roll. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Besöksnäringen

Vårt land erbjuder fantastiska möjligheter till upplevelser av olika slag. En strategisk satsning kring den svenska besöksnäringen skapar inte bara arbetstillfällen och genererar inkomster utan positionerar också Sverige internationellt. Därför vill vi lyfta fram besöksnäringens möjligheter att skapa nya arbetstillfällen över hela landet. Branschen har tagit fram en strategi för att främja besöksnäringen. I strategin fastslås att besöksnäringen ska växa till 260 000 anställda fram till år 2020. Det är positivt att branschen tar krafttag för att stimulera näringen, men politiken måste bidra till att skapa förutsättningar för att stimulera besöksnäringen. Inte minst genom att samarbeta strategiskt med kommuner, regioner och organisationer för en växande besöksnäring i hela landet. Vi vill se över insatser som kan främja svensk besöksnäring med särskilt fokus på internationell marknadsföring och destinationsutveckling. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Internationella evenemang är ett mycket intressant segment där Sverige har stor tillväxtpotential som relativt okänd men attraktiv destination. Insatser bör riktas för att stärka Sveriges position som evenemangland och skapa förutsättningar för att locka fler internationella evenemang till Sverige. Vi ser också behovet av att såväl nya som befintliga resurser samordnas och fokuseras. Vi anser därför att en strategi för genomförandet av stora nationella såväl som internationella evenemang inom idrott och kultur samt för större konferenser och möten bör tas fram i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Inom besöksnäringen finns ett stort behov av och intresse för utbildning. Därför vill vi rusta besökslandet Sverige för en ökad och mer förädlad turism och fler evenemang. Besöksnäringens egna prioriteringar ska vara vägledande vid utbildningarnas utformning. Det kan exempelvis handla om kvalificerade yrkesutbildningar för turistguider, instruktörer och kockar – utbildningsplatser som kan bidra till att förädla besöksnäringens tjänster ytterligare samt öka produktiviteten. Utbildningarna för besöksnäringen ska genomföras inom ramen för våra utbildningssatsningar. Möjligheterna till kompetensutveckling behöver förstärkas för att branschen ska kunna konkurrera om arbetskraften i framtiden. I detta arbete kan branschorganisationer och de fackliga organisationerna spela en viktig roll. Branschen har själv ett stort ansvar för att attrahera arbetskraft. Det är därför viktigt att sträva efter en långsiktighet och stabilitet i personalförsörjningen och locka fler att stanna kvar och utvecklas i branschen.

Gruv- och mineralnäringen

Sverige måste sträva efter att bli föregångare för en hållbar utveckling inom gruvindustrin. Genom att öka andelen råvaror som producerats på ett säkert sätt kan vi främja vårt eget ansvar i konsumtionen och samtidigt skapa nya modeller för vidareförädling av gruvnäringen. Vi vill skapa nya modeller för att utveckla samhällets och gruvnäringens ansvar för att finansiera de investeringar som krävs för en hållbar gruvnäring och samhällsutveckling. Det finns

Fel! Okänt namn på

flera orsaker till att miljöprövningar kan ta tid. För verksamheter som kräver prövning enligt miljöbalken måste det i planeringen hos myndigheter, domstolar och företag finnas en framförhållning som gör det möjligt att effektivt pröva verksamheten. Tillståndsprövningar bör därför effektiviseras. Det är önskvärt att förslag tas fram på hur arbetsmetoder kan utvecklas för en snabbare, säkrare och mer samordnad hantering av frågor som rör miljöområdet. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Det lokala och regionala inflyandet i de beslutsprocesser som reglerar prospekteringar är ett viktigt inslag inom svensk mineralpolitik. Det är angeläget att den lokala dialogen med markägare och kommuner fungerar på ett tillfredställande sätt gällande prospekteringar och utvinning av mineral.

Skogsnäringen

Den svenska skogsnäringen utgör en viktig basnäring som skapar sysselsättning i hela landet. Med sin naturliga råvara spelar skogsindustrin också en mycket viktig roll i utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Det är viktigt att stimulera och utveckla nya användningsområden för både skogen och virket, eftersom det finns en stor utvecklingspotential när det gäller att skapa sysselsättning och bidra till klimatåtgärder. Skogspolitikens olika mål – produktion, biologisk mångfald, klimataspekterna samt skogens sociala och kulturella värden – går att förena. Biobränsle blir en allt viktigare energikälla för Sverige. Om vi ska avveckla vårt oljeberoende i framtiden måste användningen av biobränsle öka.

Företag med statligt ägande

Staten har en viktig uppgift att värna, förvalta och utveckla de gemensamma tillgångarna som företag med statligt ägande representerar på ett ansvarsfullt sätt. Genom ett långsiktigt ägande ska de statliga företagen bidra till en långsiktig och hållbar tillväxt. I flertalet fall har de statliga företagen sitt ursprung i verksamheter som en gång byggts upp med offentliga medel. Oftast har bolagen varit myndigheter eller verkat under monopol i bolagsform som genom den tekniska och marknadsmässiga utvecklingen omvandlats till konkurrensutsatta företag. Många företag med statligt ägande är i flera fall framgångsrika aktörer i både nationella och internationella marknader där de verkar. De representerar stora värden som svenska folket ytterst är ägare till. Staten är Sveriges största företagsägare och arbetsgivare. Detta medför ett stort ansvar och ställer krav på en långsiktig och professionell förvaltning för att säkerställa tillväxten i vårt land. Under senare tid har det framkommit kritik över hur de statliga företagen lever upp till de etiska och ekonomiska riktlinjerna som fattats av både riksdag och regering. Det gäller exempelvis Telias utlandsaffärer men också Vattenfalls köp av det holländska gasbolaget Nuon, den största kontantaffären som genomförts i Sverige och som visats sig

vara en alltför dyr affär för svenska skattebetalare. Dessa händelser föranleder frågan om regeringen är förmögen att hantera och styra de statliga företagen. Vi ser med stor oro att man istället har abdikerat sitt ägaransvar. Vi efterlyser därför åtgärder för att återupprätta det professionella ägaransvaret för de statliga företagen. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Det är angeläget att företag med statligt ägande arbetar kontinuerligt med innovationsfrågor så att vidareförädling av statlig affärsverksamhet kan fortgå. Regeringen bör i sina ägardirektiv formulera uppdrag till företag med statligt ägande att arbeta och bejaka innovationsfrågorna inom ramen för deras verksamhet. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen. Regeringens syn på det statliga ägandet är djupt oroande. Istället för att se den statliga ägarstyrningen som en möjlighet för tillväxt, har man den ideologiska ansatsen att staten i förlängningen inte ska äga några företag. Vi har kritiserat regeringens hantering av det statliga ägandet och påpekat att utförsäljningsplanerna ur rent ekonomisk synvinkel är ytterst tveksamma.

Forskning och innovation

Sveriges framskjutna plats i världsekonomin vilar på våra tidigare gemensamma investeringar i kunskap, forskning och utveckling. Vår konkurrenskraft kan inte tas för given, utan måste ständigt tryggas genom framtidsinriktade investeringar. Små- och medelstora företag har svårt att, på samma sätt som större företag, ta del av forskningsresurser och delta i samarbeten med universitet och högskolor. Innovations- och kunskapsmiljön måste stärkas, och detta kommer i större utsträckning även mindre företag till godo genom samarbete med de regionala högskolorna och industriforskningsinstituterna. Uppdelningen mellan industri- och tjänstesektor är inte längre giltig. Tjänste- och varuproduktion är nära sammanflätade och ömsesidigt beroende. Vissa delar av tjänstesektorn kan ändå kräva särskilda forskningsstrategier, och därför vill vi se över hur det framtida stödet för tjänsteforskning kan utformas på bästa sätt. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Innovationsråd

En vanlig syn på forskning och innovation är den så kallade linjära modellen. Modellen förutsätter att investeringar i grundforskning vid universitet och högskolor förväntas spridas till näringslivet och omvandlas till innovationer. Studier visar att modellen innehåller systemsvagheter som dels har att göra med bristande samverkan mellan akademien och det omgivande samhället, dels att näringslivet sällan orkar satsa tillräckligt långsiktigt på egen hand. Det har lett till att Sverige fått en innovationsparadox som innebär att de samlade satsningarna på FoU inte leder till kommersialiseringar av nya innovationer i en utsträckning som vore väntat och önskvärt. Som ett led i arbetet med att

Fel! Okänt namn på

bygga strategisk samverkan föreslår vi att det inrättas ett nationellt innovationsråd som har i uppgift att departementsövergripande samordna frågor av betydelse för forskning och innovation. Frågor av vikt är forskningspolitikens övergripande inriktning, strategisk kompetens- och kapitalförsörjning, immaterialrätt och offentlig upphandling av innovationer. Rådet ska ha till uppgift att stärka samverkan mellan olika aktörer runt om i landet och samla arbetet för att utveckla Sveriges innovations- och konkurrenskraft. Den kommer att ha högsta politiska prioritet och ledas av statsministern. Till det nationella innovationsrådet vill vi också knyta regionala råd för samverkan kring innovationer och näringspolitik på regional nivå.

Patentskydd

Immateriella tillgångar spelar stor roll för att ett företag ska kunna dra kommersiell nytta av det intellektuella värde som skapats i företaget. Att innovativa företag, forskargrupper och uppfinnare kan värna sina rättigheter är viktigt för att immateriella tillgångar ska kunna nyttiggöras på marknaden. Innehavare av rättigheterna måste ha rimliga förutsättningar att försvara sina rättigheter och på förhand bedöma sina möjligheter att lyckas med detta. I jämförelse med stora globala företag har små och medelstora företag och enskilda forskare eller forskargrupper begränsade möjligheter att försvara sig mot patentintrång. Många av företagen är idag beroende av rådgivning och juridiska ombud för att kunna bedöma sina möjligheter att värna sina patent mot patentintrång. Till följd av de kostnader som detta föranleder avstår många företag idag från att försöka värna sina rättigheter. Vi vill se över ett bättre fungerande patentskydd. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Regionala inkubatorer

Vi föreslår en ny modell för statlig riskkapitalförsörjning till företag kopplade till inkubatorer. Syftet bör vara att omvandla innovativa idéer som ännu anses för riskfyllda och befinner sig i ett för tidigt skede för att få finansiering från enbart privata investerare till företag som befinner sig i ett uppstartsskede. Målet bör vara att företagen efter tiden inom inkubatorn ska bli kapabla att erhålla privat finansiering och fungera utan statligt stöd. Återbetalning av statligt stöd ska ske från de företag inom inkubatorn som genererar intäkter. Vi vill avsätta 50 miljoner kronor för regionala inkubatorer. Detta ska riksdagen tillkännage för regeringen.

Industriforskningsinstitutet och internationell samverkan

Forskning och innovationers betydelse ökar i ett internationellt perspektiv. Det internationella samarbetet inom dessa områden är därför av central betydelse.

delse. Europa 2020-strategin med dess flaggskeppsinitiativ Innovationsunionen innebär ökat fokus på forskning och innovation för tillväxt, konkurrenskraft och hållbar utveckling. EU:s finansiering av europeisk forskningssamarbeten sker huvudsakligen via ramprogrammet för forskning, utveckling och demonstration. Det nuvarande sjunde programmet avslutas i och med år 2013 och nästa ramprogram, Horisont 2020, ska gälla mellan åren 2014 och 2020. Med detta som bakgrund är det synnerligen viktigt att betona att Sverige ska vara en aktiv part i detta gemensamma forsknings- och innovationssamarbete. Vi menar att forskningsinstituterna utgör en viktig strategisk infrastruktur för kunskapsöverföring mellan akademisk forskning och näringslivets behov av innovationsutveckling. Forskningsinstitutens roll är att effektivisera det svenska forsknings- och innovationssystemet genom att bidra till att kunskap omställs till innovationer för att stärka företagets konkurrenskraft. De har också visat sig särskilt lämpade att agera som koordinatörer inom internationella forskningsprojekt genom att de förfogar över forskare med annan profil än vad som är vanligt inom svenska lärosäten. Vi anser därför att industriforskningsinstituterna tillsammans med Vinnova bör tilldelas en tydligare roll som koordinator för svensk medverkan i EU-forskning inom ramprogrammen. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Transparent karriärsystem med rörlighet

Det angeläget att ämnesövergripande forskning och samverkan med det omgivande samhället främjas. Det är viktigt att meritvärderingssystemet vid anställningar och karriärutveckling premierar relevanta erfarenheter utanför universitet och högskolor. Rörligheten mellan företag, institut och högskola bör stimuleras genom ökad betoning av erfarenhet från näringslivet och den offentliga sektorn vid tillsättning av tjänster inom högskolan. Det ska vara meriterande för akademiker att jobba i näringslivet eller offentlig sektor. Delade tjänster, industripostdoktorer, industridoktorander med mera bör användas. Regeringen bör initiera en dialog med lärosätena om hur meriteringssystemet kan utvecklas för att premiera relevant erfarenhet utanför akademien. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Kompetenscentrum för offentlig upphandling

Stat, kommun och landsting upphandlar årligen varor och tjänster till ett värde av ungefär 500 miljarder kronor. Brister i kompetens hos upphandlande myndigheter har konstaterats, liksom möjligheten att den offentliga upphandlingen kan bli mer innovationsdrivande. I dagsläget förekommer knappast någon innovationsupphandling, dvs. upphandling av lösningar som tillfredsställer ett behov eller löser ett problem för vilket det saknas etablerade lösningar i form av befintliga produkter eller tjänster. Historiskt har sådan teknikupphandling resulterat i betydande innovationer inom exempelvis eldistribution och telefoni. Det krävs en nationell strategi för innovationsupphandling. Inom ramen

Fel! Okänt namn på

för den nationella strategin vill vi särskilt att statliga myndigheter och aktörer får i uppdrag att tillgodose behov av nya hållbara lösningar, exempelvis inom trafikområdet. Vi vill avsätta 50 miljoner kronor år 2014 för att etablera ett kompetenscentrum för offentlig upphandling. Vi vill utforma en nationell strategi för innovationsupphandling. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Det nionde innovationskontoret

Under det nationella innovationsrådet som vi vill upprätta bör ett innovationskontor knytas an. Kontoret ska fungera som en ny typ av nationell resurs som ska stödja människor som har eller driver fram uppfinningar som befinner sig i tidiga faser av sina innovationsprocesser. Kontoret bör ses som ett samordningsinitiativ för att ta tillvara kompetensen hos befintliga aktörer. Kontoret ska syssla med frågor som exempelvis berör kompetenslyft och projektfinansiering. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Implementering av den nationella innovationsstrategin

Regeringen har antagit en nationell innovationsstrategi. Slutresultatet är en produkt som dessvärre varken innehåller någon strategi för genomförande eller uppföljningsbara mål, vilket är mycket anmärkningsvärt. Runt om i världen samlar sig nu allt fler länder kring kraftfulla strategier för att utveckla sina innovationssystem. Den globala konkurrensen är knivskarp och utvecklingen går fort framåt i många av dessa. Mot denna bakgrund är det mycket svårt att förstå vilka bevekelsegrunder regeringen haft då innovationsstrategin givits en nedtonad prioritet. Samtliga partier i riksdagen är angelägna om att vi i Sverige förmår stärka våra positioner på innovationsområdet. Mycket talar också för att en samordnad beredning i riksdagen av innovationsstrategin hade skapat en mer stabil grund för den svenska innovationspolitiken. Regeringen missade dock denna möjlighet. Det är angeläget att regeringen kommer tillbaka med en redovisning för hur uppföljningen av strategin fortgår så att riksdagen får möjligheter att utvärdera strategin. Detta ska riksdagen tillkännage regeringen.

Studentmedarbetare

Många små och medelstora företag skulle kunna ha nytta av ett tätare samarbete med högskolor och universitet. Samtidigt finns det många studenter som behöver få yrkeserfarenhet inom sina områden och som skulle kunna bidra med ny och värdefull kompetens. Studentmedarbetare finns i Danmark sedan flera år. Jämsides med sina studier deltidsarbetar studenter inom områden som de utbildas för. Även i Sverige förekommer studentmedarbetare, om än i mindre omfattning. Vi vill att fler företag och studenter får möjlighet att mö-

Fel! Okänt namn på

tas. Därför föreslår vi att 30 av de största universiteten och högskolorna får medel för att anställa var sin kompetensförmedlare med uppgift att matcha kompetens hos studenter med behov hos företag lokalt och regionalt. Förslaget syftar till att fler företag ska få möjligheter att anamma nya metoder och forskningsresultat samt att studenter ska ges möjlighet att arbeta extra inom det område som utbildningen syftar till. Studentmedarbete ska ha karaktären av riktigt arbete, men ske på deltid vid sidan av studierna. Studentmedarbetarna ska anställas enligt avtalade villkor på arbetsmarknaden.

Stockholm den 3 oktober 2013

Jennie Nilsson (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Börje Vestlund (S)

Ann-Kristine Johansson (S)

Berit Högman (S)

Krister Örnfjäder (S)

Ingemar Nilsson (S)

Ingela Nylund Watz (S)